

Овај документ представља текст који је саставни део Плана рада школе/ предшколске установе, где се покреће иницијатива за формирање Клубова родитеља и наставника.

Документ дефинише стратешки оквира деловања Клуба родитеља и наставника за прву, иницијалну годину рада. У документу се наводе теме/ приоритети који су значајни за почетак рада Клуба родитеља и наставника.

Акциони план за прву годину рада Клуба родитеља и наставника се развија на почетку школске године и претходи у процес консултовања са родитељима и наставницима (утврђивање потреба). На основу утврђених потреба/ консултација, као и расположивих ресурса (доступних програма, заинтересованих појединаца, итд.) развија се акциони план за ту школску годину. Акциони план се представља на Савету родитеља, Наставничком већу, сајту школе, а након усвајања од стране Школског одбора/ Управног одбора предшколске установе уводи се анексом у План рада школе.

НАЧИН РАДА КЛУБА РОДИТЕЉА И НАСТАВНИКА

Рад Клуба родитеља и наставника

Као што је пракса показала, иако је тема учешћа родитеља у образовању препозната у свим значајним документима образовних политика, не постоје довољно ефикасни механизми који ће помоћи родитељима да буду активни и укључе се у рад школе. Међународна искуства¹, али и искуства и пракса у земљи (формирање и рад Клубова родитеља, Тимова за сарадњу са породицом, итд.) показала су да се сарадња на релацији школа – родитељ оснажује и учешће родитеља повећава уколико постоји више различитих начина како родитељи могу да се укључе и допринесу раду школе. Досадашња пракса показује да ниво укључивања родитеља у рад школе зависи од броја механизма, дефинисаних начина/ могућности за учешће родитеља (Савет родитеља, школски тимови, Клубови родитеља), као и да ће се родитељи укључивати више, одазивати чешће, уколико постоји прилика за непосредније, директније учешће. Досадашњи начини учешћа који се нуде родитељима у оквиру школе, су најчешће представничког карактера. Они често не омогућавају континуирано учешће већег броја родитеља директноу осмишљавање, планирање и реализацију активности/ програма/ пројеката и прикупљање средстава, већ се учешће углавном остварује преко и/или на позив преставника родитеља у тим телима. Уколико се и дешава консултовање већег броја родитеља, најчешће је то једном до два пута годишње.

---

¹Асоцијације наставника и родитеља САД и Велике Британије су примери добре праксе које окупљају школске асоцијације наставника и родитеља, кроз које се остварује веће учешће родитеља и наставника у унапређивању услова рада у школама и квалитета образовања, као и значајније учествовање у креирању образовних политика на националном (федералном) нивоу. По угледу на ове Асоцијације, значајан број земаља у Европи и шире развија сличне групе и, преко њих, различите програме.

Свака васпитно образовна установа може донети одлуку да формира **Клуб родитеља и наставника**, који заједно са Саветом родитеља и школским тимовима обезбеђују значајније и директније учешће родитеља по питањима од интереса за рад школе и образовање ученика. Посебна добит од успостављања Клуба родитеља и наставника, који окупља и родитеље и наставнике, јесте управо заједнички рад кроз који се унапређује међусобна сарадња и обезбеђује достизање најбољег интереса ученика у процесу образовања, а на питања као што су: унапређивање образовних постигнућа, мотивација за учење и остваривање подстицајне климе у школи и установи, безбедности деце, превенција насиља, итд.

Оквир рада Клуба родитеља и наставника

Клубови родитеља и наставника представљају групе које чине родитељи и наставници заинтересовани да се активније укључе у креирање и реализацију програма који пружају подршку за све учеснике активне у образовном процесу – ученике, родитеље и наставнике. Клубови су оперативне јединице које могу брзо и ефикасно да се организују и реализују активности и на тај начин одговоре на потребе различитих учесника у образовању и допринесу развоју квалитетне сарадње на релацији школа – породица.

Клубови родитеља и наставника, Савет родитеља школе и школски тимови који укључују родитеље, заједно чине оквир за сарадњу и учешће актера окупљених у образовању. Клуб родитеља и наставника је јединица која омогућава директно учешће већег броја родитеља и наставника који реализују конкретне акције/ програме/ иницијативе, а у складу са заједнички дефинисаним приоритетима, који се утврђују у сарадњи са Саветом родитеља и другим школским тимовима. Делујући као неформално удружење, Клуб омогућава флексибилније и ефикасније организовање и реализацију већег броја иницијатива, него што је то случај у пракси са Саветом родитеља. Клуб родитеља и наставника и Савет родитеља, као и тимови који укључују родитеље или су усмерени на рад са породицом, координирају активности и заједно доприносе да се унапреде услови и подигне квалитет образовања, а у циљу проналажења најбољих начина да се одговори на потребе које се препознају као значајне у појединачним васпитно-образовним установама, учествујући заједно у: препознавању приоритета за рад у наредној години, заједно радећи на остваривању сарадње са значајним актерима у локалној заједници и шире (образовним, здравственим институцијама и институцијама културе, спортским удружењима, невладиним организацијама, фондацијама, итд.) и стварању иницијативе које су усмерене на унапређење услова и квалитета образовања. О својим активностима Клуб редовно извештава Савет родитеља школе и Наставничко веће, док Савет прослеђује даље информације преко представника родитеља осталим родитељима, односно преко Наставничког већа запосленима у школи/установи.

У складу са наведеним, оквир рада Клуба родитеља и наставника подразумева следеће:

- развој сарадње и поверења између школе или предшколске установе и породице како би се обезбедило достизање најбољег интереса ученика у образовању, кроз следеће активности: испитивање потреба ученика, наставника и родитеља, ради одређивања облика и начина остваривања сарадње; рад на мотивацији родитеља за преузимањем активног учешћа у школским активностима и процесима доношења одлука у складу са процедурама;
- испитивање потреба и интересовања различитих учесника у образовању (родитеља, наставника и ученика) за одређеном подршком, са посебном пажњом на разумевање свих

препрека које постоје у сарадњи породица – школа (спровођење истраживања на тему како родитељи виде наставнике у образовном процесу и обрнуто, дискусија како да се сарадња унапреди по одређеним темама, које вештине недостају, итд.);

- подршку у креирању васпитних, образованих програма, школских и ваншколских, као што су различите активности у области спорта, науке, културе, заштите животне средине, здравља, хуманих вредности и безбедности, итд. – на све теме које се препознају као значајне, како за ученике, тако и за родитеље и наставнике;
- подршку у раду на унапређивању образовних постигнућа мотивацији за школско учење кроз различите иницијативе/програме и процес покренуте од стране школе или у сарадњи са другим актерима;
- развијање иницијатива за унапређење организације живота и рада у школи и школском окружењу, посебно оних који се односе на остваривање подстицајне и безбедне климе у школи и унапређење услова рада у школи;
- мапирање/препознавање значајних програма/иницијатива, удружења, итд. у локалној заједници и шире (на међународном плану) са којима треба развити партнерство/сарадњу;
- прикупљање средстава за програме/иницијативе које се дешавају у школи;

Клуб редовно информисе:

- Савет родитеља, Наставничко веће, школске тимове о спроведеним активностима о свом раду и то кроз учешће на редовним састанцима, припремом периодичних извештаја, итд.;
- родитеље, наставника и ученика о планираним и спроведеним активностима (на сајту школе, кампањама, инфо пултовима, у часопису школе, итд).
- родитеље о документима од значаја за рад и сарадњу у оквиру школе, као и о процесима/иницијативама на националном нивоу, које су значајне за развој образовних политика;
- Клуб на основу утврђених потреба, дефинише приоритете за рад у наредној школској години и покреће процес осмишљавања годишњег плана активности. У складу са донешеним планом, клуб планира и реализује активности/програме и пројекта.

Начин рада Клубова родитеља и наставника

Клубови родитеља и наставника функционишу као групе/ неформална удружења на нивоу школе. У циљу боље организације рада, Клуб родитеља и наставника формира скупштину коју чине сви заинтересовани родитељи и наставници који се региструју као чланови Клуба. Скупштина бира једног наставника и једног родитеља да координирају рад групе. Поред координатора, скупштина бира и једног записничара и благајника. Клуб спроводи активности на основу плана активности који се утврђује на почетку школске године, на основу утврђених потреба и анализа тренутног стања у школи по одређеним питањима. Клуб о својим активностима редовно извештава Савет родитеља са којим тесно сарађује, Наставничко веће, ученички парламент, али и родитеље, наставнике и ученике кроз редовне активности информисања (сајт школе, кампање, инфо пулткови, часопис школе, огласна табла, итд.).

Стратешки оквир деловања Клуба родитеља и наставника ОШ „ЧИБУКОВАЧКИ ПАРТИЗАНИ“

за школску 2018/19. годину

У току школске 2018/19. године, препознају се следећи приоритети за рад:

Циљ 1: Успоставити Клуб родитеља и наставника, развити програм рада и механизме за информисање родитеља

Приоритет за прву годину је успостављање Клуба родитеља и наставника и успостављање кључних капацитета који су неопходни за рад Клуба. Као најзначајнији задаци препознају се следећи:

* Промоција Клуба у школи и отварање позива за родитеље и наставнике да се укључе у рад

У оквиру овог задатка потребно је осмислити кампању, која има за циљ да на нивоу школе промовише идеју Клуба и мотивише родитеље и наставнике да се укључе у рад. У кампањи ће се користити сви постојећи капацитети који служе за информисање родитеља и наставника: Савет родитеља школе, Наставничко веће и активни, школски тимови, школски часопис, инфо – табле, итд, као и реализација посебних активности – дискусије, јавни час, итд. На овај начин, осим информисања родитеља и наставника о постојању Клуба, препознају се и механизми који се користе за њихово редовно информисање о активностима Клуба.

* Креирање програма Клуба на основу утврђених потреба и мапираних ресурса

У циљу дефинисања програма који одговара потребама и интересовањима различитих актера – наставника, родитеља и ученика, потребно је утврдити потребе кроз реализацију активности као што су: анкете, фокус групе, итд. Испитивање потреба се реализује у сарадњи са Саветом родитеља школе. Корисно би било спровести и друге активности истраживања и анализа које указују на тренутну ситуацију по питању сарадње родитеља и школе – квалитет односа који се успоставља у школи (школска клима), као и предлога на који начин се може радити на унапређењу. На основу добијених информација, дефинишу се приоритети и развија план активности. У дефинисању приоритета и плана рада, значајну улогу игра Савет родитеља школе, који се активно укључује у избор приоритета и даје коментаре на плана рада Клуба. У оквиру ове активности потребно је мапирати расположиве ресурсе којима располаже школа и/или родитељи (простор, знања и вештине родитеља који могу да се користе у ваннаставним активностима, социјални контакти које родитељи имају, итд.) и на основу њих планирати активности које се могу остварити у првој години.

Циљ 2. Обезбедити оптималну реализацију активности у складу са утврђеним програмом и промовисати рад Клуба у школи, локалној заједници и на националном нивоу

У складу са прописаним мандатима и дефинисаним планом рада, Клуб спроводи активности и сарађује/ учествује у раду других тела као што је Савет родитеља школе и др, односно успоставља сарадњу са значајним институцијама, невладиним организацијама, фондацијама, компанијама, и др. активним у локалној заједници, на националном и међународном нивоу.

Предвиђени задаци су:

* Реализовати активности у складу са дефинисаним планом рада Клуба заснованим на утврђеним потребама и расположивим ресурсима и предвиђеним временским оквиром

Потребно је обезбедити услове за несметано спровођење годишњег акционог плана, као и активности праћења и евалуације. Под овим се подразумева реализација активности, као што су: додатни образовни програми за децу који се субвенционисано или бесплатно спровode у школи, трибине и едукације за родитеље и наставнике на све значајне теме, акције усмерене на уређење школе (прикупљање средстава, волонтерске акције уређивања), програми усмерени на јачање родитељских и наставнички вештина за заштиту деце од насиља у школи, на интернету итд.

* Реализовати активности информисања и промоције рада Клуба у школи, у локалној заједници и на националном нивоу, мапирати могуће партнере и развијати сарадњу

У оквиру овог задатка потребно је осмислити активности усмерене на препознавање ресурса и актера у локалној заједници/ на националном и међународном нивоу, са којима се могу развити програми који унапређују рад школе и квалитет образовања (неформални програми образовања који се нуде деци у заједници, програми размене, националне и међународне конференције за родитеље, наставнике, ученике, учешће у међународним програмима за унапређење услова образовања – увођење предузетнишва, програме и услуге каријерне оријентације и саветовања, информисања, едукативни семинари о јачању вештина за одговорно родитељство, итд.). Такође, у оквиру овог задатка потребно је обезбедити промоцију и редовно информисање како заинтересованих у школи, тако и шире.